FUNDACIÓ MERCÈ PLA

Àmbit geogràfic: Comarcal
Seu Social: Tortosa
Forma jurídica: Fundació sense ànim de lucre

- **161 persones treballadores**

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- **29 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social Nombre de persones ateses -a 31 de desembre de 2025- a serveis a les persones:**
- **820 a serveis a persones dependents o amb discapacitat**

www.fundaciomercepla.com

Breu història de l'organització

La Fundació Mercè Pla és una entitat social sense ànim de lucre creada l'any 1999, amb origen en la cooperativa Verge de la Cinta SCCL, fundada l'any 1977 amb la voluntat de donar resposta a les necessitats de les persones amb discapacitat a les Terres de l'Ebre.

Al llarg de la seva trajectòria, la Fundació ha desenvolupat serveis d'atenció precoç, educatius, formatius, sociolaborals, laborals i residencials orientats a millorar la qualitat de vida, l'autonomia i la inclusió social de les persones amb discapacitat i les seves famílies.

L'entitat impulsa un model d'atenció centrat en la persona, basat en la participació activa, la igualtat d'oportunitats i la inclusió comunitària. En aquest marc, promou projectes innovadors que afavoreixen l'autonomia personal, la participació en la vida comunitària i la generació d'entorns accessibles i inclusius.

Actualment, la Fundació Mercè Pla és una entitat de referència a les Terres de l'Ebre pel seu compromís amb la qualitat, el treball en xarxa i la transformació social.

Missió

Acompanyem cada persona amb suports personalitzats, accessibles i basats en el coneixement professional, perquè pugui avançar en els seus propis projectes de vida. Reforcem el paper essencial de les famílies i garantim serveis de qualitat, tant humana com tècnica. Treballem per crear entorns inclusius a través d'un equip professional compromès, una coordinació eficaç, la millora contínua i la col·laboració amb la comunitat.

Descripció de l'activitat

La Fundació Mercè Pla promou i gestiona serveis i programes adreçats a persones amb discapacitat i en situació de dependència a les Terres de l'Ebre, amb l'objectiu de potenciar la seva autonomia, qualitat de vida i inclusió social.

La seva activitat inclou serveis d'atenció precoç, educatius, ocupacionals, formatius, sociolaborals i residencials, desenvolupats des d'un model centrat en la persona i basat en els drets, l'autodeterminació i la participació activa en la comunitat.

L'entitat treballa des d'una perspectiva interdisciplinària i de millora contínua, promovent la qualitat, la transparència i el treball en xarxa amb administracions públiques, empreses i entitats socials del territori.

A través d'aquestes aliances impulsa projectes innovadors que generen oportunitats reals d'inclusió social i laboral i afavoreixen la participació comunitària de les persones ateses, com és el cas de la Casa de l'Olivera.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

CASA DE L'OLIVERA: PATRIMONI, INCLUSIÓ I PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA.

Breu descripció

La Casa de l'Olivera és un projecte d'innovació social impulsat per la Fundació Mercè Pla a partir de la cessió d'un espai per part de la cooperativa Soldebre, convertit en un centre d'interpretació de la cultura de l'oli, gestionat per persones amb discapacitat intel·lectual vinculades al Servei Ocupacional d'Inserció.

La iniciativa transforma un espai vinculat al patrimoni agrícola i cultural de les Terres de l'Ebre en un entorn de participació comunitària, divulgació cultural i inclusió social. Les persones participants assumeixen un paper actiu com a guies i dinamitzadores del centre, desenvolupant tasques d'atenció als visitants, explicació del procés tradicional d'elaboració de l'oli, conducció de visites i suport en l'organització de les activitats.

El projecte ofereix visites interpretatives, tastos d'oli i una petita representació teatral que apropen la cultura de l'oli a la ciutadania, escoles i entitats del territori, generant espais de relació i sensibilització social, on els visitants poden comprendre la història, les tradicions i el valor social de la collita de l'oliva al territori. Aquesta experiència afavoreix l'aprenentatge, l'autonomia personal, les habilitats comunicatives i la participació activa de les persones ateses en la vida comunitària, i la converteix en un espai d'aprenentatge vivencial i intergeneracional.

La Casa de l'Olivera representa un model innovador d'inclusió comunitària, en què les persones amb discapacitat deixen de ser només receptores de serveis per esdevenir protagonistes actives en la preservació i transmissió del patrimoni cultural i social del territori.

Aportació de valor de la iniciativa

La Casa de l'Olivera aporta un model innovador d'inclusió comunitària que combina patrimoni cultural, participació social i oportunitats reals d'apoderament per a persones amb discapacitat intel·lectual. La iniciativa transforma un espai tradicionalment expositiu en un entorn viu de relació comunitària, on les persones participants assumeixen un paper actiu com a guies i agents de transmissió cultural.

El projecte genera impacte tant en les persones participants —afavorint l'autonomia, les habilitats comunicatives, l'autoestima i la participació social— com en la comunitat, promovent una mirada inclusiva i normalitzadora de la discapacitat.

A més, la iniciativa destaca pel seu treball en xarxa amb agents del territori i pel seu potencial de transferibilitat a altres equipaments culturals i espais patrimonials. La Casa de l'Olivera demostra que la cultura i el patrimoni poden esdevenir eines de transformació social, inclusió i cohesió comunitària.

Necessitat a la que respon

La Casa de l'Olivera respon a la necessitat de generar oportunitats reals d'inclusió social i participació comunitària per a les persones amb discapacitat intel·lectual, que sovint disposen de pocs espais on exercir rols actius i socialment reconeguts fora dels entorns assistencials tradicionals. Malgrat els avenços en inclusió, encara persisteixen barreres socials i culturals que limiten la seva visibilitat, autonomia i participació plena en la vida comunitària.

Paral·lelament, el territori necessita iniciatives que contribueixin a preservar i difondre el patrimoni cultural i agrícola vinculat a la cultura de l'oli, element identitari de les Terres de l'Ebre, promovent noves formes de dinamització social, cultural i comunitària.

El projecte dona resposta simultàniament a aquestes necessitats: per una part, ofereix a les persones participants oportunitats d'aprenentatge significatiu, desenvolupament personal, autonomia i reconeixement social; per l'altra, crea un espai cultural inclusiu i accessible obert a la ciutadania, que afavoreix la sensibilització social i reforça el vincle entre patrimoni, comunitat i diversitat. Així, la iniciativa contribueix a construir entorns més inclusius, participatius i cohesionats.

Principals objectius assolits

La Casa de l'Olivera ha assolit l'objectiu principal de crear un espai real d'inclusió comunitària on les persones amb discapacitat intel·lectual participen activament en la gestió i dinamització d'un equipament cultural obert a la ciutadania. El projecte ha permès avançar cap a un model d'inclusió basat en les capacitats, fomentant l'autonomia personal, la presa de decisions i el desenvolupament d'un rol social actiu i reconegut.

S'ha consolidat un model d'aprenentatge experiencial que facilita l'adquisició d'habilitats comunicatives, socials i organitzatives a través de la participació directa en activitats culturals, visites guiades i atenció al públic. Aquest procés ha reforçat l'autoestima, el sentiment de pertinença i la participació activa de les persones implicades en la vida comunitària.

Paral·lelament, el projecte ha contribuït a apropar el patrimoni cultural i agrícola vinculat a la cultura de l'oli a la ciutadania

des d'una mirada inclusiva i participativa, promovent espais de sensibilització i relació entre diferents col·lectius. La iniciativa ha afavorit canvis en la percepció social de la discapacitat i ha contribuït a la construcció d'entorns més accessibles, participatius i cohesionats.

Principals resultats obtinguts

Des de la seva obertura, la Casa de l'Olivera s'ha consolidat com un equipament cultural inclusiu i un espai de participació comunitària activa. Durant l'any 2026 s'han registrat 378 visitants provinents de centres educatius, entitats socials, col·lectius de gent gran, institucions locals i visitants internacionals, fet que evidencia la capacitat del projecte per generar interès territorial i arribar a públics diversos.

S'han desenvolupat visites guiades interpretatives, tastos d'oli i activitats culturals dinamitzades per persones amb discapacitat intel·lectual, que han assumit funcions reals d'acollida, guiatge i divulgació del patrimoni cultural vinculat a la cultura de l'oli. La participació d'escoles, instituts, programes europeus i esdeveniments comunitaris ha consolidat el projecte com un espai educatiu, cultural i social de referència al territori.

A nivell qualitatiu, s'ha observat una millora significativa en les habilitats comunicatives, socials i d'autonomia personal de les persones participants, així com un augment de l'autoestima, la seguretat i el reconeixement social dins la comunitat. El projecte també ha contribuït a sensibilitzar la ciutadania envers la diversitat funcional i a reforçar el vincle entre patrimoni cultural, inclusió social i cohesió comunitària.

Abast de l'experiència

La Casa de l'Olivera té un abast local amb projecció territorial i impacta en diferents àmbits socials, culturals i comunitaris de les Terres de l'Ebre. La iniciativa beneficia directament les persones amb discapacitat intel·lectual participants del Servei Ocupacional d'Inserció, que desenvolupen un rol actiu en la gestió i dinamització d'un equipament cultural obert a la ciutadania.

El projecte implica centres educatius, entitats socials, administracions locals, col·lectius de gent gran, programes europeus i visitants del territori, afavorint la relació entre col·lectius diversos i reforçant la cohesió comunitària.

L'experiència promou una mirada inclusiva de la discapacitat i reforça el vincle entre patrimoni, territori i participació ciutadana, amb potencial de transferibilitat a altres espais culturals i patrimonials.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 17
Membres equips directius: 10
Ateses: 29

Principals factors clau d'èxit

Un dels principals factors d'èxit de la Casa de l'Olivera és el protagonisme real de les persones amb discapacitat intel·lectual en la gestió i dinamització del centre, assumint rols actius i visibles davant la comunitat. Aquest enfocament basat en les capacitats afavoreix la motivació, la implicació i el desenvolupament personal dels participants.

La col·laboració entre la Fundació Mercè Pla, la cooperativa Soldebre i diferents agents del territori ha estat clau per impulsar un projecte compartit que integra dimensió social, cultural i comunitària. El treball interdisciplinari dels professionals ha permès adaptar les activitats a les necessitats de cada persona i garantir processos d'aprenentatge significatius en entorns reals.

La vinculació amb el patrimoni cultural de l'oli facilita la connexió amb el territori i fomenta la participació ciutadana. Finalment, el treball en xarxa amb centres educatius, entitats socials i administracions ha consolidat una iniciativa inclusiva, sostenible i amb projecció de futur.

Dificultats i reptes superats

La posada en marxa de la Casa de l'Olivera ha implicat afrontar diversos reptes derivats d'un model innovador que situa les persones amb discapacitat intel·lectual en un rol actiu d'atenció al públic i dinamització cultural. Un dels principals desafiaments ha estat adaptar la comunicació a la diversitat de visitants, incloent públic internacional i grups amb necessitats diverses. Per donar-hi resposta, les persones participants han incorporat estratègies de comunicació accessibles, frases bàsiques en altres idiomes i suport de traductors digitals.

L'augment progressiu de visites també ha requerit adaptar l'organització interna, els horaris i la coordinació de grups simultanis dins el centre, garantint una experiència de qualitat per a tots els visitants.

Un altre repte important ha estat la formació contínua vinculada als tastos d'oli i al coneixement del patrimoni oleícola. Les persones participants han adquirit coneixements tècnics i habilitats comunicatives que reforcen el seu paper com a dinamitzadores culturals.

Aquests reptes s'han convertit en oportunitats d'aprenentatge i millora contínua, consolidant un projecte inclusiu, sostenible i en evolució constant.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La Casa de l'Olivera representa una iniciativa innovadora perquè transforma un equipament cultural en un espai real d'inclusió social gestionat activament per persones amb discapacitat intel·lectual. El projecte supera models tradicionals d'activitats ocupacionals i situa les persones participants com a protagonistes en la gestió, dinamització i atenció al públic d'un centre d'interpretació obert a la comunitat.

Es tracta d'una experiència pionera a Catalunya, ja que són les mateixes persones amb discapacitat intel·lectual qui assumeixen un rol visible i socialment reconegut en la gestió quotidiana d'un espai patrimonial, desenvolupant funcions d'acollida, guiatge cultural i divulgació del patrimoni oleícola.

La innovació també es basa en l'aprenentatge en context real, que afavoreix el desenvolupament de competències socials, comunicatives i prelaborals mitjançant situacions autèntiques d'interacció amb visitants diversos. El projecte integra inclusió social, patrimoni cultural i participació comunitària, generant impacte tant en les persones participants com en la ciutadania.

A més, el model és transferible a altres territoris i equipaments culturals, demostrant que els espais patrimonials poden esdevenir agents actius d'inclusió, cohesió comunitària i transformació social.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat:

La Casa de l'Olivera és una experiència altament transferible, ja que es basa en un model adaptable a diferents territoris i equipaments culturals o patrimonials. El projecte demostra que museus, centres d'interpretació o recursos turístics poden esdevenir espais reals d'inclusió social i participació comunitària quan es confia en les capacitats de les persones amb discapacitat intel·lectual.

La replicabilitat es fonamenta en elements fàcilment exportables: l'aprenentatge en context real, la participació activa en l'atenció al públic, el treball en xarxa entre entitats socials, administracions i agents culturals, així com l'adaptació accessible dels continguts patrimonials.

El model pot aplicar-se a altres municipis amb patrimoni cultural, agrícola o natural susceptible de ser dinamitzat des d'una perspectiva inclusiva, generant oportunitats formatives, ocupacionals i de sensibilització social.

A més, l'experiència i les metodologies desenvolupades poden compartir-se amb altres entitats i administracions, afavorint la creació de nous projectes inclusius vinculats al territori i la transformació social des de la cultura.